

РОЗДІЛ 1. ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

ТЕМА 1. НА ПОРОЗІ ДОРОСЛОГО ЖИТТЯ

Урок 1. Фізіологічна, психологічна та соціальна зрілість

Мета уроку: формувати вміння нести особисту відповідальність за своє життя і здоров'я, розуміння понять «фізіологічна, психологічна та соціальна зрілість».

Тип уроку: вивчення нового матеріалу, закріплення та застосування знань.

ДИДАКТИЧНІ ТА РОЗВИВАЛЬНІ ЗАВДАННЯ УРОКУ	ЗАСОБИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ
Актуалізація опорних знань, формування мотивації щодо вивчення ознак фізіологічної, психологічної та соціальної зрілості	Обговорення ситуації, запропонованої на с. 6 підручника
Формування вміння працювати з різними джерелами інформації, різними видами й типами ресурсних матеріалів	Робота з інформацією на с. 6–9 підручника.
Створення умов для активного діалогу між учасниками навчально-виховного процесу	Обговорення ситуації на с. 8 підручника
Формування розуміння ознак фізіологічної, психологічної та соціальної зрілості	Виконання завдань до малюнків на с. 7–9 підручника
Залучення учнів до практичних дій, набуття навичок самооцінювання різних видів своєї діяльності. Формування вміння самооцінювати рівень зрілості та готовності до дорослого життя	Виконання вправи № 1 «Самооцінювання рівня зрілості та готовності до дорослого життя» на с. 10–12 підручника
Узагальнення знань щодо особистої відповідальності за своє життя і здоров'я	Робота із запитаннями для повторення й обговорення на с. 10 підручника
Формування вміння формулювати висновки	Робота з рубрикою «Опорні точки» на с. 10 підручника

Хід уроку

I. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Урок починається з обговорення конкретної життєвої ситуації, що дає можливість як виявити рівень опорних знань учнів, необхідних для вивчення теми уроку, так і підвести їх до розуміння того, що для вирішення проблем потрібні нові знання, бо тих, що є, недостатньо. Ситуація може бути, наприклад, такою, як на с. 6 підручника.

Після обговорення з'ясовується, що учні не так багато знають про фізіологічну, психологічну та соціальну зрілість. Стає зрозумілою тема уроку, яку можна записати на

The collage displays several pages from the textbook, each with a blue header indicating the page number:

- с. 6:** Title "НА ПОРОЗІ ДОРОСЛОГО ЖИТТЯ". Includes a photo of a family and introductory text.
- с. 7:** Contains several small illustrations and text blocks.
- с. 8:** Features a large illustration of a person and accompanying text.
- с. 9:** Includes a diagram showing a person's growth and development stages.
- с. 10:** Contains a list of questions and exercises for self-assessment.
- с. 11:** Features a large illustration of a person and text.
- с. 12:** Includes a list of exercises and a section titled "Опорні точки" (Key points).

дощі. Варто запропонувати учням знайти в різноманітних джерелах інформацію щодо різних аспектів зрілості.

II. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

● *Робота з текстами*

Ця робота спрямована на формування інформаційної компетентності. Можна працювати з текстами підручника (с. 6–8) або з додатково підібраними текстами. Текст можна обговорювати, ставити запитання за його змістом, звертати увагу на ті чи інші критерії зрілості людини.

Приклади запитань подані в електронному додатку.

Можна також попрацювати з додатковим текстом, розміщеним на сайті за посиланням у підручнику.

● *Пошук відповіді на запитання*

Завдання щодо пошуку відповіді може бути пов'язане з конкретною життєвою ситуацією (с. 8 підручника).

III. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Для пошуку шляхів розв'язання проблеми можна сформувати декілька груп, які працюють самостійно, а потім обговорюють усі варіанти вирішення проблеми, які вони знайшли. У процесі обговорення учні дають оцінку правильності того чи іншого варіанта розв'язання проблеми, розуміють, що кожного разу для прийняття рішення необхідний аналіз ситуації та її наслідків.

Правила для роботи в групі подано в електронному додатку.

Проблемну ситуацію можна запропонувати, як на с. 9 підручника.

IV. СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ АКТИВНОГО ДІАЛОГУ МІЖ УЧАСНИКАМИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Урок узагалі передбачає постійний діалог між його учасниками. У процесі діалогу учні обговорюють різні ознаки фізіологічної, психологічної та соціальної зрілості. Урешті вони доходять висновку, що ознаками фізіологічної зрілості людини є фізіологічне дозрівання всіх систем організму, їх готовність до виконання функцій зрілого віку — створення сім'ї, народження й виховання дітей.

V. ЗАЛУЧЕННЯ УЧНІВ ДО ПРАКТИЧНИХ ДІЙ, НАБУТТЯ НИМИ НАВИЧОК САМООЦІНЮВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ СВОЄЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Теоретичне обговорення ознак зрілості доповнюється на уроці практичними діями. Практична вправа щодо самооцінювання рівня зрілості та готовності до дорослого життя виконується за алгоритмом, запропонованим на с. 10–12 підручника.

Під час виконання вправи можна звернутися за додатковою інформацією, розміщеною на сайті за посиланням у підручнику.

VI. УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗНАТЬ. ФОРМУВАННЯ ВМІННЯ ФОРМУЛЮВАТИ ВИСНОВКИ

Не треба робити висновки замість учнів, але можна дати орієнтир щодо їх формулювання («Опорні точки» на с. 10 підручника). До висновків, що їх зробили учні, слід ставитися з повагою, не критикувати їх, але можна запропонувати восьмикласникам обґрунтувати свої думки, якщо вони суттєво розбігаються з тими, яких ви очікували.

VII. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ УРОКУ

Очікувані результати подано в електронному додатку.

VIII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Прочитати § 1, виконати завдання 3–5 у робочому зошиті на с. 1–2.

Урок 2. Соціальні ролі і життєві навички в сучасному світі

Мета уроку: формувати розуміння соціальних ролей, які люди виконують упродовж життя, уміння їх виконувати.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу, закріплення та застосування знань.

ДИДАКТИЧНІ ТА РОЗВИВАЛЬНІ ЗАВДАННЯ УРОКУ	ЗАСОБИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ
Актуалізація опорних знань, формування мотивації щодо набуття життєвих навичок у сучасному світі	Обговорення ситуації, запропонованої на с. 12 підручника
Формування вміння працювати з різними джерелами інформації, різними видами й типами ресурсних матеріалів	Робота з інформацією на с. 13–15 підручника
Формування вміння працювати з додатковою інформацією на сайті під час вивчення соціальних ролей і життєвих навичок у сучасному світі	Робота з інформацією на сайті
Створення умов для активного діалогу між учасниками-партнерами навчально-виховного процесу	Обговорення ситуації на с. 15 підручника
Залучення учнів до практичних дій, набуття навичок виконання різних соціальних ролей	Виконання завдань до малюнків на с. 13–14 підручника
Узагальнення знань щодо соціальних ролей і життєвих навичок у сучасному світі	Робота із запитаннями для повторення й обговорення на с. 15 підручника
Формування вміння формулювати висновки	Робота з рубрикою «Опорні точки» на с. 15 підручника

Хід уроку

I. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Урок починається з обговорення конкретної життєвої ситуації, що дає можливість виявити рівень опорних знань учнів і підвести їх до розуміння того, для чого потрібні нові знання. Ситуація може бути, наприклад, такою, як на с. 12.

II. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

● **Робота з текстами**

Ця робота спрямована на формування інформаційної компетентності (с. 13–14 підручника).

● **Запитання й завдання до тексту:**

1. Як соціальний статус впливає на поведінку людей?
2. Чому, знаючи соціальний статус людини, можна визначити риси її характеру, а також передбачити її дії?
3. Наведіть приклади соціальних ролей.

4. Які соціальні ролі людина отримує від самого народження і їх майже неможливо змінити?
5. Які соціальні ролі ми вибираємо самі?
6. Доведіть, що саме поведінка, яка відповідає очікуванням інших людей, і є соціальною роллю.
7. Як людина опановує соціальні ролі?

🔍 **Пошук відповідей на запитання та виконання завдань**

Приклади завдань подано в електронному додатку.

III. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Для пошуку шляхів розв'язання проблеми можна сформувані декілька груп, які працюють самостійно, а потім обговорюють всі варіанти вирішення проблеми, які вони знайшли. Проблемну ситуацію можна запропонувати, як на с. 15 підручника.

IV. СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ АКТИВНОГО ДІАЛОГУ МІЖ УЧАСНИКАМИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

У процесі діалогу учні обговорюють різні соціальні ролі. У результаті вони розуміють, що кожна людина займає певне соціальне становище в суспільстві, тобто має соціальний статус, а соціальний статус передбачає сукупність певних дій — соціальну роль.

V. ФОРМУВАННЯ АВТОНОМІЗАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Здатність до самоконтролю знань учнів можна формувати, використовуючи запитання і завдання. Наприклад:

1. Яка з ваших соціальних ролей подобається вам найбільше? Чому саме вона?
2. Що ви можете сказати про свій соціальний статус? Які соціальні ролі пов'язані з вашим соціальним статусом?
3. Чи є у вас життєва навичка говорити «ні», якщо ви не хочете робити те, що вас змушують? Як формується така навичка? Як вона допомагає в повсякденному житті?
4. Чи є у вас життєва навичка правильно реагувати на критику? Як формується така навичка? Як вона допомагає в повсякденному житті?

VI. УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗНАТЬ. ФОРМУВАННЯ ВМІННЯ ФОРМУЛЮВАТИ ВИСНОВКИ

Учнів треба підвести до висновку про те, що людина виконує у своєму житті різноманітні соціальні ролі, набуває життєвих навичок, які допомагають їй долати труднощі, адаптуватися до них (с. 15 підручника).

VII. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

— Збільшення обсягу знань щодо соціальних ролей та життєвих навичок у сучасному світі.

— Поглиблення навичок та вмінь щодо виконання власних соціальних ролей, критичного мислення, спілкування.

Учні:

- *наводять приклади:* соціальних ролей, які люди виконують упродовж життя;
- *пояснюють:* роль життєвих навичок для адаптації людей у сучасному світі;
- *демонструють:* підвищений рівень знань щодо соціальних ролей, які люди виконують упродовж життя.

VIII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Прочитати § 2, виконати завдання 3–4 в робочому зошиті на с. 5.